

ธุรกิจหนูถีบจักร

ค่าสอบบัญชีถูกและง่าย...
อาจมีราคาที่ต้องจ่ายซ่อนอยู่

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ

เรื่องของชายหนุ่ม 2 คน ที่มีบางอย่างเหมือนกัน เช่น ต่างมีธุรกิจเป็นของตนเองเหมือนกัน ต่างคนต่างก็ใช้วิธีตัดราคาในการหาลูกค้าเหมือนกัน และสุดท้ายทั้งสองก็ต่างเจอกับปัญหา และพบจุดจบคล้าย ๆ กัน

*** เรื่องเล่านี้เป็นเรื่องเล่าที่มาจากกรณีศึกษาจริง โดยชื่อของตัวละคร สถานที่และชื่อของบริษัทในข้อเขียนนี้เป็นชื่อสมมติ หากบังเอิญพ้องหรือบังเอิญตรงกับเรื่องราวจริงของท่านใด ทางสภาวิชาชีพบัญชีต้องขออภัยมาในที่นี้

[1]

เรื่องของนนท์

‘นนท์’ มีพ่อเป็นนักธุรกิจผู้เชี่ยวชาญในแวดวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่อย่างไรก็ตาม นนท์ไม่มีความรู้และไม่คิดจะสานต่อกิจการของพ่อ เขาจึงเลือกเรียนศิลปะและทำงานเป็นนักร้องออกแบสหรือกราฟิกดีไซน์มาตลอด

เมื่อไม่นานมานี้ นนท์เพิ่งตัดสินใจหันกับเพื่อนเปิดบริษัทกราฟิกเฮาส์ เพื่อรับออกแบบสโล รวบรวมถึงผลิตรายการและแอนิเมชันเป็นของตัวเอง เพราะช่วงหลังมานี้เขาสามารถเจาะตลาดเข้ารับงานผลิตรายการโฆษณาให้กับกลุ่มบริษัท SMEs ขนาดกลางที่ขายสินค้าความงามได้

ตลาดนี้เป็นตลาดที่ใหญ่ และมีผู้เล่นเข้าออกในตลาดจำนวนมาก ยิ่งกลุ่มเจ้าของ SMEs เป็นกลุ่มที่เจ้าของทำเองบริหารเองตัดสินใจเองด้วยแล้ว การที่นนท์จะเข้าหาเจ้าของและนำเสนองานพร้อมราคาการผลิตของเขาก็ยิ่งง่าย เพราะไม่ต้องผ่านขั้นตอนมากมายเหมือนเข้าเสนองานกับบริษัทใหญ่

ความที่เป็นคนหน้าตาบุคลิกดี แถมมีนิสัยอ่อนน้อม นนท์จึงเป็นที่ถูกใจของลูกค้าหลายราย ทำให้เขาได้งานมาเป็นกอบเป็นกำ และยังนนท์ใช้วิธีลงมือทำงานเองและไม่มีพนักงานประจำแต่จ่ายงานออกให้ฟรีแลนซ์มารับช่วง ก็ยิ่งทำให้นนท์มีต้นทุนต่ำจนสามารถตัดราคาคู่แข่งได้เกือบทุกราย

‘งานดี ตียอดวิวกระจาย ส่งไว ราคาถูก แถมแก้ก็ครั้งก็ได้ ไม่มีนินทาลูกค้าลับหลัง’

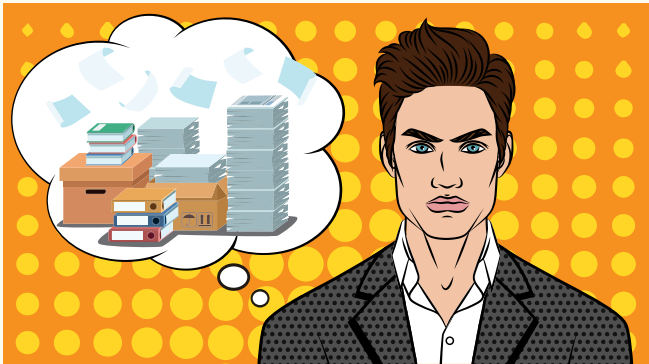
ประโยชน์โลแกนประจำตัวของนนท์ ประโยชน์นี้ใช้สร้างความประทับใจได้ดีเสมอเวลาที่เขาไปพรีเซนตงานกับลูกค้า

แต่อย่างไรก็ตาม...

แม้นนท์จะมีลูกค้าจ้างออกแบบและผลิตโฆษณาเยอะ แต่การตัดราคา เพื่อให้ได้งานก็ทำให้เขามีกำไรไม่เยอะมาก ยิ่งเป็นแบบนี้นนท์ก็เริ่มเหมือน ‘หนูถีบจักร’

นั่นคือ เขาต้องออกวิ่งหางาน ตัดราคาเข้ามาในบริษัทให้ได้ ตลอด ยิ่งหามา บริษัทของนนท์ก็ยิ่งมีรายละเอียดทางบัญชีมากมาย ที่ต้องจัดการ

งานบัญชียิ่งนั้น เรียกได้ว่าเป็นคนละโลกกับโลกของนนท์เลย พุดง่าย ๆ คือ นน့်ที่ทั้งไม่มีความรู้ ทั้งไม่สนใจมันเลยด้วยซ้ำ ที่ต้องทำ ก็เพราะแค่ให้มันถูกต้องไม่ผิดกฎหมายเท่านั้นเอง

ในทีแรก คุณพ่อของนนท์แนะนำให้ใช้บริการสำนักงานบัญชีใหญ่แห่งหนึ่ง ที่บริษัทของพ่อใช้มาตลอด แต่ความที่นนท์ไม่มีความรู้เรื่องบัญชีเลย และคิดว่างานบัญชีเป็นเรื่องไม่สำคัญ เขาจึงตัดสินใจไม่ใช้บริการสำนักงานบัญชีที่พ่อแนะนำ

แต่นน့်เลือกจ้าง ‘วัฒน์’ เพื่อนของเพื่อนที่เป็นนักบัญชีและเพิ่งเริ่มเปิดสำนักงานบัญชีเล็ก ๆ ของตัวเองแทน เหตุผลหลัก ๆ ก็คือ ค่าจ้างของสำนักงานบัญชีของวัฒน์นั้นถูกกว่าบริษัทที่พ่อแนะนำ และหน้าซำ ยังถูกกว่าบริษัทที่วัฒน์เคยทำงานอยู่ก่อนออกมาตั้งบริษัทเองด้วย

[เรื่องของวัฒน์]

‘วัฒน์’ เป็นคนหนุ่มรุ่มร่าวดูดีกับนนท์ และเขาก็เพิ่งตัดสินใจเปิดกิจการ ‘สำนักงานบัญชี’ ของตัวเองเหมือนกัน

แม้สิ่งที่วัฒน์จะทำจะเรียกว่าสำนักงานบัญชี แต่จริง ๆ แล้วองค์กรแห่งนี้มีพนักงานเพียงสองคน คือ ตัววัฒน์เองและผู้ช่วยเท่านั้น นอกจากนั้น วัฒน์จะใช้การจ่ายงานออกไปให้ฟรีแลนซ์หลายคน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนุ่มสาวที่เพิ่งเรียนจบทำในราคาไม่แพง

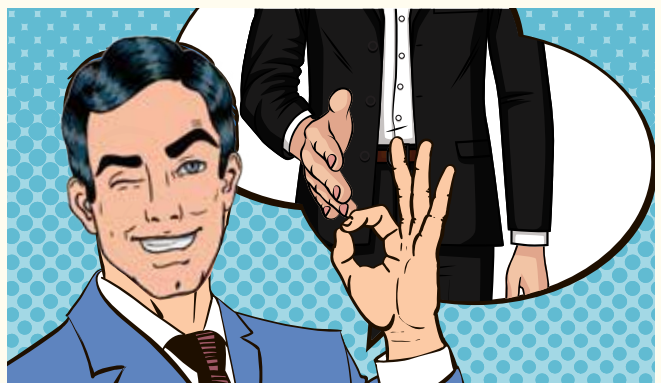

ตอนที่วัฒน์รู้จักกับนนท์นั้น เขายังเป็นพนักงานของสำนักงานบัญชีอื่นอยู่ สำนักงานแห่งนั้นเป็นสำนักงานบัญชีขนาดเล็กที่หางานโดยใช้วิธีการตัดราคาแข่งกับสำนักงานขนาดใหญ่ ทำให้ที่นี่มีลูกค้า SMEs เป็นกลุ่มลูกค้าหลัก โดยเฉพาะลูกค้าในธุรกิจสินค้าเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน

วัฒน์ทำงานที่สำนักงานนี้ได้สักพัก เขาก็เรียนรู้และค้นพบว่าหัวใจในการทำกิจการของสำนักงาน ที่เขาทำอยู่นั้นไม่มีอะไรนอกจากใช้การตัดราคา และจ่ายงานให้คนทำงานที่ราคาจ้างไม่แพงมาช่วยทำ

เรียนรู้ได้สักพัก ความที่อยากเติบโตวัฒน์จึงมีความคิดว่าเขาเองก็สามารถเป็นเจ้าของกิจการสำนักงานบัญชีเองได้ด้วยวิธีเดียวกัน

วัฒน์ได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนสำนักงานมาเสนองานให้กับนนท์ วันนั้นพ่อนำเสนองานเสร็จ วัฒน์ลงตัดสินใจเสนอบริการในราคาที่ต่ำกว่าในนามของเขาเองให้กับนนท์

แน่นอน นน့်พอใจกับข้อเสนอของวัฒน์ทันที วันนั้นวัฒน์ได้ลูกค้ารายแรกเป็นของตัวเอง ไม่นานเขาก็ตัดสินใจลาออกจากสำนักงานเดิม และเริ่มก่อตั้งกิจการของเขาเอง

วัฒน์รู้ว่าสิ่งที่เขานั้นไม่สู้จะถูกต้องนักในเรื่องของมารยาทและจริยธรรมการทำงาน อย่างไรก็ตาม เขาเลือกที่จะไม่สนใจ วัฒน์ได้แต่คิดเพื่อให้ตัวเองสบายใจว่า

‘นี่มันยุคไหนแล้ว ถ้าเราไม่ทำเพื่อตัวเองก็ไม่มีใครมาช่วยเราเวลาลำบากหรอก’

และกับราคางานที่วัฒน์ตัดจนค่อนข้างต่ำมาก ๆ จากมาตรฐานทั่วไป วัฒน์ก็ได้แต่บอกตัวเองว่า

‘ไม่เป็นไรหรอก กำไรน้อย แต่งานเยอะ เต็มจ้งเด็กถูก ๆ มาช่วยทำงานเอา ยอมเหนื่อยหน่อย เต็มจ้งก็รวย’

แน่นอน...

การเริ่มต้นกิจการของวัฒน์นั้นไปได้ดี เหมือนคำโบราณที่พูดถึง ‘โชคดีของผู้เริ่มต้น’ ซึ่งแปลว่า ทุก ๆ คนที่ตัดสินใจลงมือทำไปในเส้นทางใหม่ของชีวิตนั้นมักจะได้รับโชคในตอนเริ่มต้นเสมอ

วัฒน์เริ่มต้นจากถนนหนทาง จากนั้นเขาก็เริ่มมีลูกค้ารายใหม่ ๆ ที่สนใจบริการของ ‘สำนักงานบัญชี’ ซึ่ง ‘ถูก-ไว-ง่าย-ไม่เรื่องมาก’ จนบอกต่อ ๆ กันไป

ไม่นาน...วัฒน์ก็งานล้นมือ เขาจ้างงานไม่เลือกไม่ว่าลูกค้าจะเป็นบริษัทที่มีโครงสร้างทางธุรกิจแบบไหนก็ตาม วัฒน์ก็รับหมด

ยิ่งงานเยอะ วัฒน์ก็เริ่มจ้างเด็กจบใหม่หรือแม้แต่เด็กศึกษาบัญชี มาช่วยงานมากขึ้นอีก แน่นอนว่า นักบัญชีที่ไม่มีประสบการณ์นั้น ย่อมสร้างความผิดพลาดเกิดขึ้น โดยเฉพาะในการทำงานบัญชีของธุรกิจที่มีโครงสร้างและรายละเอียดแตกต่างกันมาก ๆ

บางครั้งทีมงานของวัฒน์ทำงานไม่ทันเพราะวัฒน์รับงานมาปริมาณมาก จึงเกิดความผิดพลาด เช่น ไม่ลงบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้ได้งบการเงินที่ไม่ถูกต้อง บางครั้งทำงานล่าช้าส่งผู้สอบบัญชีไม่ทัน วัฒน์ก็ตัดสินใจใช้วิธีการปลอมลายมือชื่อผู้สอบบัญชีด้วยตนเอง

วัฒน์เอาแต่วิ่งหางาน ๆ ๆ

เขากำลังเป็น ‘หนูถีบจักร’ ไม่ต่างจากนนท์

วัฒน์กับนนท์เข้าสู่วงจรเดียวกันจากสาเหตุเดียวกันนั่นคือ เขาเลือกทำธุรกิจโดยการตัดราคา ด้วยความโลภและความเข้าใจผิดเข้าใจว่ากำไรน้อย แต่งานเยอะ คือ ทางออกของธุรกิจ

[เรื่องของหนูถีบจักร]

หนูถีบจักรนั้น...แม้ว่ามันจะวิ่งเร็วเท่าไร หรือวิ่งไปนานเท่าไร แต่ความจริงแล้วตัวมันยังคงอยู่ที่เดิมไม่ได้ไปไหนเลย มีแต่กัมมันต์ทำสิ่งซ้ำ ๆ วนไปมารอวันวิ่งจะสุด ทลั้ม หรือไม่ก็หมดแรงแล้ว ก็ต้องออกมาจากกงล้อ

ธุรกิจแบบหนูถีบจักรก็เช่นกัน...

หลังจากผ่านช่วง ‘โชคดีของผู้เริ่มต้น’ ได้ไม่นาน ธุรกิจของนนท์ และวัฒน์ก็เจอปัญหา

วันหนึ่ง นนท์ได้รับจดหมายแจ้งเตือนจากกรมสรรพากร เกี่ยวกับการยื่นภาษีล่าช้าและการนำส่งข้อมูลเท็จ นนท์ตกใจมาก เพราะเขาไม่มีความรู้เรื่องนี้เลย และคิดว่าวัฒน์ได้จัดการทุกอย่างให้เขาอย่างถูกต้องแล้ว

นนท์พยายามติดต่อกับวัฒน์ แต่ติดต่อไม่ได้ เขาเริ่มใจจึงสอบถามเพื่อนที่แนะนำวัฒน์ให้รู้จักและตามไปหาวัฒน์ที่สำนักงาน เมื่อไปถึงสำนักงานของวัฒน์ซึ่งเป็นเพียงห้องเช่าเล็ก ๆ ชั้นหนึ่งได้แพลตฟอร์ม ๆ นนท์ก็พบว่ามันปิดอยู่และดูเหมือนว่าจะปิดกิจการ

วัฒน์ไม่อยู่แล้ว...

ในเวลาเดียวกันนั้น อีกซีกหนึ่งของประเทศ วัฒน์กำลังขับรถออกนอกเมือง เพื่อกลับไปบ้านที่ต่างจังหวัด เขาตั้งใจจะกลับไปนอนบ้านพ่อแม่เพื่อตั้งหลัก และเพื่อสงบสติอารมณ์

เกิดอะไรขึ้นกับวัฒน์..

สองวันก่อนหน้านั้น วัฒน์เพิ่งพบว่า เขาโดนผู้ช่วยของเขาหักหลัง เช่นเดียวกับที่เขาเคยทำกับสำนักงานเก่ามาก่อน ผู้ช่วยคนเดียวของเขาคนนี้ แอบแยกตัวออกไปตั้งสำนักงานบัญชีเอง และแข่งขันโดยตัดราคาค่าบริการลงไปอีก เพื่อขโมยลูกค้าเก่าและใหม่ไปจากวัฒน์ ไม่แค่นั้น...

กับลูกค้ารายเก่าหลายรายที่ทีมงานมือใหม่ของวัฒน์ ทำงบการเงินผิดพลาด (โดยที่วัฒน์ไม่ได้ตรวจสอบ) รวมถึงบางราย

ที่วัฒน์เคยปลอมลายมือชื่อผู้สอบบัญชีเอง เพราะอยากลดเวลา โดยไม่คำนึงถึงการกระทำความผิดจากการปลอมลายมือชื่อ ซึ่งมีความผิดทั้งด้านจรรยาบรรณและด้านอาญา เมื่อพวกเขาได้รับผลกระทบและได้ทราบความจริง พวกเขาต่างก็เลยระดมฟ้องร้องเป็นคดีความเอาผิดกับวัฒน์เป็นจำนวนหลายราย ทำให้ตอนนี้สำนักงานบัญชีที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วของวัฒน์ จู๋ ๆ ก็หยุดชะงักและมีแนวโน้มจะจบลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน

วัฒน์ไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดอะไรต่อไปกับเขา เขารู้ว่าแต่สิ่งที่เขากลัวที่สุดคือ คดีความและการเสียเครดิตชื่อเสียง ซึ่งจะทำให้เขาหางานทำยากกว่าเดิมและอาจหมดอนาคตได้ในวงการนี้

‘นนท์’ นั้น แม้พื้นฐานจะเป็นคนมีฝีมือในการออกแบบ แต่ตอนนี้ธุรกิจของเขาก็ต้องชะงักลง เหมือนหนูถีบจักรที่สะดุดขาตัวเอง นนท์ต้องเสียเวลามาทำเรื่องฟ้องร้องวัฒน์ และหาทางแก้ไขความผิดพลาดของงบการเงินที่นำส่งในอดีตให้ถูกต้อง ในขณะที่งานที่มีอยู่ในมือเมื่อตัดราคามาก็แทบไม่มีกำไร หน้าซ้ำเขายังไม่มีเวลาไปทำงานเพิ่มอีก

นนท์... นึกย้อนแล้วก็ผิดหวังตนเองเหมือนกันที่เขาไม่ให้ความสำคัญกับงานบัญชี และเลือกไม่เชื่อคำแนะนำจากพ่อ เรื่องสำนักงานบัญชีที่มีเครดิตน่าเชื่อถือ ตอนนี้จึงได้รับผลกระทบจากการเสียน้อยเสียยากเสียมากเสียง่ายของตัวเอง

[ข้อเตือนใจ]

ในยุคที่มีการแข่งขันทางธุรกิจสูง และมีผู้ประกอบการใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย การจัดทำบัญชีนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่สามารถมองข้ามได้ ก่อนที่ผู้ประกอบการจะเลือกใช้บริการของสำนักงานบัญชีนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ควรพิจารณานั้น คือ คุณภาพและความน่าเชื่อถือ ไม่ใช่มองแต่ราคาที่เน้นเอาประหยัดเพียงอย่างเดียว เพราะหากเกิดความผิดพลาดขึ้นมาราคาและความเสียหายที่ผู้ประกอบการต้องพบเจอนั้น คือ สิ่งที่ได้ไม่คุ้มเสียอย่างแน่นอน

ธุรกิจที่ประสบความสำเร็จนั้น คือ ธุรกิจที่มีรากฐาน และรากฐานที่แข็งแรงของธุรกิจจากหนึ่ง คือ การบัญชี โดยรากแก้วนี้จะแข็งแรงได้ก็ไม่ใช่แค่เพราะความเก่งกาจของนักบัญชีเพียงอย่างเดียว แต่จริยธรรมในการทำงานอย่างละเอียดรอบคอบ คือ สิ่งที่สำคัญ ไม่ใช่เอาแต่คิดเรื่องผลประโยชน์ หรือการหางานของตนเอง

การเลือกสำนักงานบัญชีนั้ นอกจากจะเลือกตามเครดิตที่น่าเชื่อถือแล้ว สิ่งที่เจ้าของกิจการควรพิจารณา คือ สำนักงานบัญชีนั้ จะต้องมีความประสพการณ์เชี่ยวชาญในการทำบัญชีในธุรกิจประเภทเดียวกับธุรกิจของเราด้วย เพราะธุรกิจที่มีโครงสร้างแตกต่างกัน ย่อมมีรายละเอียดและข้อควรระวังที่แตกต่างกัน

ข้อแนะนำ: หากท่านใดพบว่าตนเองกำลังตกอยู่ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับเรื่องราวนี้และมีกรณีสงสัย อยากแจ้งข่าวสาร หรือต้องการขอคำแนะนำเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ ethics@tfac.or.th หรือเว็บไซต์ www.tfac.or.th หรือ <https://acpro-std.tfac.or.th/standard/6/จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ>